

12.5.2020

ALUEELLINEN TAI PAIKALLINEN METSÄDIALOGI

TOIMINTAMALLI

1. Tausta

Meidän metsämme – työryhmä järjesti vuonna 2019 viisi valtakunnallista metsädialogia. Näihin osallistui luonnonsuojelijoita, metsäekologeja, tutkijoita, tavallisia metsän ystäviä toisaalta ja toisaalta edustajia MTK:sta, Metsäkeskuksesta, Metsänhoitoyhdistyksistä, Metsäteollisuudesta sekä Maa- ja metsätalousministeriöstä. Vuosina 2020 -2021 valtakunnalliset metsädialogit järjestetään kolmen kerran metsädialogisarjana. Lisätietoja menneistä dialogeista löytyy verkkosivuilta <http://meidanmetsamme.org>

2. Metsädialogin idea

- Ajatus on koota yhteen **tasapuolisesti metsää eri puolilta lähestyviä tahoja**, mahdollisimman tasaisella sukupuolijakaumalla (yhteensä n. 12 -14 henkilöä).
- Ensimmäisessä alueellisessa metsädialogissa Salossa 5.3.2020 läsnä oli edustajia mm. metsänhoitoyhdistyksestä, paikallisesta luonnonsuojelutyöstä, ELY -keskuksesta ja Metsäkeskuksesta, metsästä vastaavat viranhaltijat kaupungista ja seurakunnasta, valtuutettuja ja tutkijoita. Metsäekologin läsnäolo on välttämätön, samoin metsänomistajan. Salossa dialogi järjestettiin metsänomistajan/valtuutetun luona. Meidän metsämme–kansalaisliikkeen edustaja järjesti paikan ja sopi päivämäärästä. Tärkeintä oli saada mahdollisimman monipuolinen joukon koolle. Joissakin osallistujissa yhdistyi useampi ominaisuus (esim. valtuutettu/metsänomistaja). Pyrkimys oli myös saada mukaan tärkeimmät alueella olevat aktiivisesti metsien parissa toimivat tahot. Jos paikkakunnalta löytyy jatkuvapeitteisen metsänhoidon ammattilainen, niin kannattaa pyytää hänetkin mukaan. Kaikkia ei kiinnosta ja toisaalta huomattiin, että tarvitaan useampia dialogeja, koska tahoja, joita voisi pyytää mukaan, on monia.

- Metsädialogissa kysymys ei ole väittelystä tai tavallisesta keskustelusta. Oleellista on, että jokainen saa aikaa vastata yhteiseen kysymykseen. Olemme käyttäneet ns. puhe-esinettä (vaikka puukeppi); se, jolla on keppi, puhuu ja kaikki muut keskittyvät aktiivisesti kuuntelemaan. Näin kaikki tulevat varmasti kuulluksi. Erittäin oleellista ovat huolellisesti valmistellut etukäteistiedot työtavasta ja käsiteltävästä kysymyksistä sekä dialogin periaatteet hyvin sisäistänyt **fasilitaattori**.
- Metsädialogeissa paikka on valittu niin, että sopiva metsäkohde on helposti saavutettavissa ja läheltä löytyy sisätila ruokailua ja dialogia varten. Tähän mennessä metsädialogit on toteutettu täysin vapaaehtoisvoimin ja tarjoilut sekä mahdolliset vuokrat on maksettu talkoilla. Dialogien jatkuessa muutkin tahot voivat tarjoutua vuorollaan emännöimään/isännöimään.

3. Yhteydenotto ja kutsu

- Olemme ensin esittäneet kutsun henkilökohtaisesti puhelimitse ja mikäli kutsuttu on kiinnostunut, olemme lähettäneet kutsun sähköpostilla. Kannattaa kerätä osallistujia jatkuvasti kokonaisuutta ajatellen, niin että tasapuolisuus varmasti toteutuu. Kutsussa olemme kertoneet metsädialogin ideasta (kohta 2) ja myöhemmässä vaiheessa mitkä tahot ovat jo lupautuneet mukaan. Kerromme myös mikä on dialogin kysymys, johon perehdymme. Kaikki saavat etukäteismateriaalina sekä ko. **metsädialogin kysymykset** että tietoa **dialogisuuden periaatteista** (liite 1). Tarkat tulo-ohjeet sekä ohjeet liittyen dialogisuuden periaatteista voidaan lähettää myöhemmin ikään kuin muistutuksena.
- Kutsutut peräänkuuluttavat usein **dialogin tarkoitusta**. Olemme määritelleet sen näin: *”Tarkoitus on rikastaa toistemme ymmärtämistä tutustumalla toistemme näkökulmiin ja ajatuksiin. Dialogin pohjalta olemme pyrkineet parhaimmillaan luomaan yhdessä maaperän uusille ratkaisuille ja yhteisten polkujen löytymiselle kohti maapallon resurssien kestäväää käyttöä ja monimuotoista tulevaisuutta, erityisesti metsien kannalta”.*

4. Alueellisen tai paikallisen metsädialogin kysymykset

- Kutsussa pyydetään osallistujia valmistautumaan käsillä oleviin kysymyksiin. Salossa kysymykset olivat:

1. *Minkälaista metsänhoitoa haluamme Salon seudulla ja Lounais-Suomessa nähdä?*
2. *Kun ajattelemme metsänhoidon tulevaisuutta, minkälaista toimintaa on vähennettävä ja minkälaista toimintaa voimme rakentaa tilalle?*

- ilmaston kannalta
- elonkirjon kannalta
- hyvinvoinnin kannalta
- elinkeinojen kannalta

- Paikallinen tilanne on luonnollinen lähtökohta kun kysymyksiä muotoillaan. Hyviä kysymyksiä saattaa nousta esiin myös kutsuvaiheessa.

5. Päivän ohjelma

Hyvin toimivaksi aikatauluksi on todettu seuraavanlainen kokonaisuus:

Klo 09 tai 9.30 (matkoista riippuen) kokoontuminen mahdollisimman lähellä metsäkohdetta. Kimppakyydein metsäkohteeseen, joka voi olla esim. jatkuvapeitteisen kasvatuksen metsä, suojeltu metsä, hoitamaton metsä, avohakattu metsä, tavallinen talousmetsä tai muu.

Metsässä pysähtyminen ja ensimmäinen kysymys päivän kysymykseen liittyen esim. Mitä näen? Mitä minä tekisin, jos tämä olisi minun metsäni? Kaikilla on tässä mahdollisuus *lyhyesti* kertoa omat havaintonsa ja ajatuksensa. Tässä kohtaa hyvä olla valppaana, että aikataulussa pysytään. Fasilitaattori pitää huolen siitä, että kaikki ehtivät saada puheenvuoron.

Klo 10.30 pikaiset kahvit, dialogipiiriin järjestäytyminen ja dialogi alkaa

Klo 13 yhteinen lounas

Klo 13:45 dialogi jatkuu

Noin klo 15.15 dialogin päätös, jossa jokaisella mahdollisuus sanoittaa oma oivallus päivän kysymyksestä ja käydystä dialogista. Jos mahdollista *sanoitetaan yhdessä* joku yhteinen oivallus, ajatus tai kysymys, jota voidaan käyttää myös tiedotuksessa.

Klo 15:30 yhteiskuva tiedotusta varten, päätöskahvit ja lähtö kotimatalle

6. Lopuksi

Tärkeää on ensimmäisestä yhteydenotosta lähtien ja kutsuissa pyrkiä pitämään yllä rakentavaa, ystävällistä ja positiivista ilmapiiriä ja sellaisessa hengessä kaikki dialogit ovatkin toteutuneet.

Dialogin periaatteita hyvin sisäistänyt fasilitaattori on koko dialogin onnistumisen edellytys.

Meidän metsämme – työryhmä tukee mahdollisuuksien mukaan paikallisia tai alueellisia dialogeja suunnittelevia kansalaisia ja vastaa mielellään mahdollisiin lisäkysymyksiin:

info@meidanmetsamme.org

Antoisia metsädialogeja!